

Legionella pneumophila uuringud

Analüüsid:

Legionella pneumophila antigeen uriinis	Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond
Legionella pneumophila DNA (Vt. Hingamisteede bakterite DNA paneel)	Immuunanalüüsi osakond
Legionella pneumophila 1–7 vastane IgM seerumis Legionella pneumophila 1–7 vastane IgG seerumis	Immuunanalüüsi osakond

Legionella pneumophila on gramnegatiivne obligatoorselt aeroobne batsill, mis esineb vähemalt 16 serotüübina ja põhjustab inimesel legionelloosi (sagedamini serotüüp 1). *Legionella pneumophila* looduslikuks reservuaariks on mageveekogud, kuid nakkusallikaks on eelkõige mitmesugused tehislised veemahutid (veevärk, õhuniisutajad ja -jahutid, boilerid jms). Nakkusvõraks on valdavalt kopsud ja nakatumise teid on mitmeid: saastunud vee joomine ja orofarüంగాalpiirkonna kolonisatsioon, sissehingamine aerosoolidena, kontamineeritud vee mikrospiratsioon. Legionelloos võib esineda kahe kliinilise sündroomina: Pontiaci palavik ja leegionäride haigus. Hematogeense disseminatsiooni tulemusena võib legionelloosil olla ka mitmesuguseid ekstrapulmonaalseid manifestatsioone.

Haiguse varasemaks diagnoosimiseks on võimalik määrata *Legionella pneumophila* serotüüp 1 antigeeni uriinist, mis tekib juba kolm päeva peale kliiniliste sümptomite ilmnemist.

Võimalik on määrata *Legionella pneumophila* DNA-d hingamisteede bakterite DNA paneeli koosseisus.

Legionella pneumophila vastaste antikehade teke on aeglane, võttes sageli 4–12 nädalat. IgM ja IgG tüüpi antikehad tekivad samaaegselt. IgM antikehade tase väheneb kiiresti, IgG püsib kauem.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Legionella pneumophila Ag uriinis:

Proovinõu	Uriinikatsuti
Säilivus	Toatemperatuuril 24 tundi, +4 °C 14 päeva

Legionella pneumophila 1–7 IgM, IgG:

Proovinõu	Geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti (punane kollase rõngaga või kollane kork)
Säilivus	+4 °C 7 päeva, -20 °C kuid

Analüüsi tegemise aeg:

Legionella pneumophila Ag uriinis	ööpäevaringselt
Legionella pneumophila 1–7 IgM, IgG	tööpäeviti, kaks korda nädalas

Analüüsimeetod

Legionella pneumophila Ag uriinis	immuunkromatograafiline meetod
Legionella pneumophila 1–7 IgM, IgG	ensüüm-immuunsorptsioonmeetod (ELISA)

Vastuse vorm

Legionella pneumophila Ag uriinis	positiivne/negatiivne
Legionella pneumophila 1–7 IgM, IgG	positiivne/piiripealne/negatiivne

Näidustus ja kliiniline tähendus

Kahtlus legionelloosile.

Ägeda infektsiooni kahtlusel teostada *Legionella pneumophila* antigeen uriinis ja *Legionella pneumophila* DNA määramine.

Hiline diagnostika: *Legionella pneumophila* vastaste antikehade määramine.

Antigeeni positiivne leid kinnitab *Legionella*-nakkust, negatiivne vastus ei välista *Legionella*-infektsiooni, kuna haigestumist võivad põhjustada ka teised serotüübid või liigid.

Positiivne antikehade leid viitab kas käimasolevale või läbipõetud infektsioonile.

Vt ka: Hingamisteede bakterite DNA paneel

Muudetud 04.11.2020

Raili Randoja/Krista Lõivukene